

KERK IN MOKUM

BLAD VOOR KERK EN SAMENLEVING | PROTESTANTSE KERK AMSTERDAM | MAART 2022

Kinderwerk in de kerk

4

De vrouw van Pilatus

6

Thema: Pasen

Nieuwe lente, nieuw geluid

Denk mee over de toekomst van de kerk

Vincenza La Porta en Roel van Marle.

foto: Maartje Geels

Hoe zie je de toekomst van de kerk in Amsterdam? Directeur van het kerkelijk bureau Vincenza La Porta is projectleider van het traject 'Nieuw Beleidskader'. Samen met de projectgroep wil ze dit jaar zoveel mogelijk mensen van binnen en buiten de kerk betrekken bij de visie voor de toekomst van de Protestantse Kerk Amsterdam, voor de jaren 2023-2027. Roel van Marle, een van de voorzitters van de Algemene Kerkenraad, is als opdrachtgever haar vaste sparringpartner.

Mirjam Nieboer

'Het is goed om eens in de zoveel jaar met elkaar te vertragen en de tijd te nemen om terug te kijken en vooruit te kijken', vindt Vincenza. 'Wat is er in

de afgelopen jaren gebeurd? En dat is natuurlijk nogal wat. We hadden te maken met de coronapandemie. Die heeft een flinke weerslag gehad op ons als mens, maar ook op ons kerk-zijn. Wat nemen we mee, wat laten we achter? Hoe zijn de buurt om ons heen en de stad veranderd en hoe kunnen we daar

als kerkplek op inspelen en bij aansluiten?' Daar verzin je als bestuur geen antwoorden op, zo'n nieuwe visie maak je met elkaar. 'Het unieke van kerk-zijn in Amsterdam is dat je met zoveel verschillende kerkplekken bent, zo breed en divers. Die veelkleurigheid in verbondenheid is onze kracht en die moeten we goed benutten.' Roel is dat met haar eens: 'Ik vind het super belangrijk dat iedereen die dat wil, meedenkt over de kerk van de toekomst. Hoe doen we dat goed, actueel en modern en hoe gaan we om met actuele thema's als duurzaamheid, diversiteit en inclusie, ons slavernijverleden. Welke rol hebben we hierin als kerk?'

De knop omzetten

De Protestantse Kerk is, als je haar leden-

aantal bekijkt, maar een heel klein onderdeel van de Amsterdamse samenleving. Roel: 'Dat klopt. Maar op alle plekken - in de wijkkerken, de pioniersplekken en

de leefgemeenschappen - wordt nagedacht over en gewerkt aan vernieuwing.

Lees verder op pagina 2

Oorlog in Oekraïne: wat kunnen wij doen?

Bij de totstandkoming van dit nummer van *Kerk in Mokum* was de oorlog in Oekraïne nog niet aan de gang. Intussen bevinden we ons in een compleet andere situatie.

We hopen op en bidden voor een wending van dit tij en om licht voor de Oekraïners. Velen vragen zich af: wat kunnen we doen? De kerken en diaconieën komen op allerlei manieren in actie, o.a. met gebedsbijeen-

komsten en door voor Oekraïne te collecteren. Intussen gaat ons dagelijkse leven door en zien we ondanks alle zorgen uit naar Pasen, het feest van opstanding en hoop op een nieuw begin. Op pagina 2 neemt scriba Rosaliene Israël ons daarin mee. We wensen u een goede en vreedzame Pasen toe.

De redactie

Always be a beginner

Wat is jouw persoonlijke paasverhaal?

Rosaliene Israël

In mijn woonkamer hangt sinds onze niet-geplande verhuizing een vrolijke illustratie van de Amerikaanse kunstenaar en activist Lisa Congdon met de tekst *Always be a beginner*.

Na bijna twintig jaar op dezelfde plek gewoond te hebben, moesten we na ons vertrek opnieuw beginnen. In een totaal andere wijk van de stad, als *nuclear family* zonder de sociale structuur van een gemeenschap, met burens die niet op ons zaten te wachten. Het voelde ontheemd, kaal en doelloos, dat nieuwe begin van ons. Misschien viel ik daarom wel voor de felle kleuren en de bemoedigende tekst van Congdon. Beginner zijn heeft iets licht en hoopvol: de toekomst ligt open, het kan nog alle kanten op. Als beginner mag je dingen proberen en kijkt niemand ervan op dat je fouten maakt. Het houdt je weg van ingesleten paden en vastgeroeste overtuigingen over de wereld en jezelf.

Regel voor beginners

De heilige Benedictus (480-547), vader van de wereldwijde kloosterorde van de Benedictijnen, noemt zijn kloosterregel 'een regel voor beginners'. Je zou verwachten dat er minstens nog een variant zou zijn (voor gevorderden of experts bijvoorbeeld), maar dat is niet zo. Bij Benedictus is er maar één niveau: dat van de beginner en slechts één tempo: dat van dag naar dag. Geheel in lijn daarmee noemt hij het klooster een 'werkplaats'. Waar het toegewijde leven geoefend wordt en er elke dag een nieuw begin gemaakt wordt. Hoewel hij zijn broeders aanspoort om het beste uit zichzelf te halen (en er niet mis te verstane sancties op overtredingen staan), drukt hij hen op het hart om nooit te wanhopen aan Gods barmhartigheid.

Dr. Rosaliene Israël is scriba van de Protestantse Kerk Amsterdam.

Vergeving, opoffering en afhankelijkheid

In de veertigdagentijd bereiden we ons voor op Pasen: het feest van het onverklaarbare wonder van Jezus' opstanding uit de dood, van een nieuw begin dat aanbreekt toen niemand het meer voor mogelijk hield. Hij belichaamt de barmhartigheid waar Benedictus over schrijft. Wie hopeloos faalt

en helemaal vastloopt, ontvangt hij met open armen (vergeving). Wie niet bang is om te verliezen en met lege handen durft te staan, noemt hij rijk (opoffering). Wat hij voor ogen heeft, is de wereld omgekeerd: waar kinderen, dromers en iedereen die weet wat het is om anderen nodig te hebben, centraal staan (afhankelijkheid).

Het is (bijna) lente: om ons heen begint de natuur opnieuw. Voorzichtig komen bloemen op ranke, groene stelen uit het onderaardse tevoorschijn. Vogels die vertrokken naar warmere streken, duiken in onze stadsparken op. Wie/wat een winter lang sliep, ontwaakt. Zichtbare tekenen, die me eraan herinneren dat ook ik opnieuw mag beginnen. En nee, dat hoeft dus niet in een keer goed te gaan. Veertig dagen krijgen we de tijd om het spoor van Jezus - zijn weg van vergeving, opoffering en afhankelijkheid - te volgen. Dat en veel meer: elke dag, een leven lang om het erop te wagen, te oefenen, te vallen en weer op te staan.

Wat is jouw paasverhaal?

Het heeft Lisa Congdon heel wat jaren oefenen gekost voor ze zich kunstenaar durfde te noemen. In haar podcast vertelt ze over haar persoonlijke ontdekkingstocht. Hoe ze in de veronderstelling leefde dat als ze maar hard genoeg haar best deed, anderen van haar zouden houden. Hoe haar *coming out* een keerpunt vormde en sleutel werd tot haar latere kunstenaarschap. 'I dove into the abyss and I emerged as an artist', vat ze haar persoonlijke transformatie samen.

Met de kunstenaar wordt ook de activist in haar geboren: 'Art has the power to transform lives and disrupt the status quo and change the conversation, (...) and offer comfort and connection to people who need it most.' Wie beginner durft te zijn en de transformatie aangaat, staat op. Voor zichzelf, maar - zo leert het verhaal van Lisa Congdon - ook (of misschien wel juist) voor anderen. Geen idee of Congdon haar verhaal zou verbinden aan de opstandingsverhalen in het spoor van Jezus. Het is de vraag of dat ertoe doet. Ik herken er de heilzame paasverhaal in. Dat wie de genadige kracht van opnieuw beginnen ervaart, ook anders naar anderen gaat kijken. Het maakt me nieuwsgierig: wat is jouw persoonlijke paasverhaal? Meer weten? Luister dan naar *The Lisa Congdon Sessions* via Spotify.

Denk mee over de toekomst van de kerk

Vervolg van pagina 1

Er is voldoende ambitie om door te gaan.' Bovendien is de kerk er niet voor zichzelf, vinden Vincenza en Roel. Het gaat bij de toekomstvisie niet om het in stand houden van het instituut. Vincenza: 'Natuurlijk moet je koesteren wat je hebt. Vergis je niet, onze kerkplekken zijn belangrijk voor duizenden mensen van binnen en buiten de stad die erbij betrokken zijn. Toen de burgemeester vorig jaar bij ons op bezoek was, riep ze de kerkplekken op om mee te helpen iets te doen tegen de eenzaamheid en isolatie die in de samenleving door corona was ontstaan.'

Een kerk die past bij deze stad

En daar hebben we ook zeker werk van gemaakt. Maar kijk je naar de toekomst, dan moeten we meer gaan kiezen. Welke thema's zijn urgent, waar moeten we ons op focussen en wat gaan we niet meer doen? En ook: Hoe kunnen we meer naar buiten treden, onze stem meer laten horen in het maatschappelijk debat? Roel bevestigt dat: 'We hebben vanuit ons geloof de roeping om ac-

tief en present te zijn in de stad. Dat is onze taak! Er is een enorme vraag naar zingeving en inspiratie. Daar hebben we als kerk veel ervaring mee. Laten we ons niet meer focussen op de angst dat we steeds kleiner worden maar de knop omzetten: we zijn klein, maar we kunnen wel wat betekenen.' Een voorbeeld is het woonprobleem dat veel mensen, met name jonge gezinnen, de stad uit drijft. 'Als kerk proberen we daar iets aan te doen door op meerdere plekken leefgemeenschappen te faciliteren. De ene hand wast de andere: er komt woonruimte en de bewoners vormen met elkaar een krachtige basis voor de kerkelijke gemeenschap. Op sommige plekken, zoals in Oost en Nieuw-West, werkt dit al heel goed. Hoe kunnen we, samen met de Diaconie, meer van deze plekken creëren?'

Bonte mix

Het mooie van de kerk is dat je er mensen uit allerlei lagen van de samenleving ontmoet. Het is een van de weinige plekken waar bubbels worden doorgeprikt, vooroordelen verdwijnen. Vincenza: 'In de kerk kom je mensen tegen die een andere mening en levensvisie hebben dan jij. Dat is soms best spannend. Dan kan de kerk een oefenplek zijn om de vrede te bewaren, om verbondenheid te zoeken in de verschillen.' Juist

voor jonge generaties zou de kerk - in welke uitingsvorm dan ook - een goede oefenplek kunnen zijn. Er is ruimte voor vragen als: wat is de zin van het leven, mag ik ook falen, waar vind ik rust en richting? Roel heeft er wel ideeën over. 'Mijn medevoorzitter en ik zijn zelf ook jong en we zien in de kerk veel jong talent ontstaan. Willen we de kerk ook voor de volgende generaties aantrekkelijk houden, dan moeten we op zoek gaan naar een nieuwe taal en inhoud van kerk-zijn. Op zondag, doordeweeks, op allerlei plekken, in allerlei vormen. Een bonte mix van mogelijkheden voor wie verdieping zoekt. Een diverse gemeenschap waar je bij wilt horen, waar je aan mee wilt doen. Een kerk die past bij deze stad en bij alle generaties.'

Vijf broden, twee vissen

Vincenza zocht een Bijbelverhaal dat als metafoor kan dienen bij het toekomstvisietraject. Ze kwam uit bij de 'wonderbare spijziging', beter bekend als het verhaal van de vijf broden en twee vissen. De situatie is als volgt: er is een grote, hongerige schare maar er is geen eten. In het verhaal speelt de discipel Andreas een belangrijke rol. Die vindt in de menigte een jongetje dat vijf broden en twee vissen bij zich heeft. Jezus spreekt er zijn zegen over uit en de proviand blijkt meer

dan voldoende om de hele menigte te voeden. Sterker nog, er blijft nog mandenvol van over. Vincenza: 'De kerk is als Andreas. We vinden een lunchbox en brengen die bij Jezus. Maar we zijn er eigenlijk van overtuigd dat het niet veel zal uithalen. We denken in schaarste. Dit verhaal leert ons om te geloven dat er overvloed is als we wat we hebben op de goede plek brengen.' Roel knikt: 'Hoop, ambitie en geloof. Dat willen we uitstralen en dat heb ik ook.

Ik geloof erin. Natuurlijk ben ik ook realistisch. Het wordt hard werken. Maar ik trek mezelf op aan al die positieve ontwikkelingen die al aan de gang zijn in onze kerkplekken.' Vincenza: 'Er is een generatie die een grote kerk heeft meegemaakt. Dat zijn we niet meer. Maar dat is ook niet erg. Het Evangelie leert ons dat het ook, of misschien wel juist, in het kleine zit. Dat dat toch veel waard is. En dat er dan zelfs overvloed kan zijn.'

Grote Ophaaldag en enquête

Op 9 april is er een Grote Ophaaldag. Op deze dag worden met een *social hackathon* - een intensieve methode die werkt als een snelkookpan - ideeën over de toekomst van de kerk verzameld, geclusterd en ten dele uitgewerkt, met circa 100 mensen van binnen en buiten de kerk. Er zijn een paar *wildcards*. Heb je ideeën over de toekomst van de kerk en wil je meedoen? Stuur dan een mail met je motivatie naar: info@protestantsamsterdam.nl Je kunt ook meedenken door de enquête in te vullen op protestantsamsterdam.nl

Engel van Amsterdam

Gianni de Costa is betrokken bij het Diaconaal Centrum Oost.

foto: Marloes van Doorn

'Er zijn voor mensen'

Hanna Yoo

In deze derde aflevering een interview met Gianni de Costa. Hij is betrokken bij het Diaconaal Centrum Oost en doet veel voor (Braziliaanse) ongedocumenteerden. Hanna Yoo sprak hem over de strijd in onze samenleving, zijn jeugd in Angola en zijn betrokkenheid bij de politiek. Engel van Amsterdam

Wat is jouw taak bij de Diaconie?

Er zijn voor de mensen. De kern van mijn geloof is de bewustwording van de liefde die in mij is en dat uitdelen. Dit doe ik door er te zijn voor mensen. Het klinkt simpel, maar het is niet makkelijk. Soms word je verkeerd begrepen of voeren mensen een strijd met elkaar, waardoor er geen tijd meer overblijft om er te zijn voor anderen. Maar als je echt interesse hebt in een ander en de ander onbaatzuchtige liefde toont, dan is het prachtig om diegene te dienen. Ik laat bewust het woord 'helpen' links liggen, want wij zijn allemaal gelijkwaardig en het is niet goed om een ander afhankelijk te maken van jezelf. Ik wil graag tijd maken om er te zijn voor anderen,

want ik streef niet naar een succesvol leven, maar naar een tevreden leven.

Was je als kind ook al veel bezig met het dienen van anderen?

Ja, dat denk ik wel. Ik ben een tweeling en ben in Angola opgegroeid. Mijn moeder wilde graag een dochter, maar uiteindelijk werden het vijf zoons. In Angola eet men 's middags en 's avonds warm. Ik bewaarde mijn middageten en deelde dat uit aan klasgenoten als avondeten, zodat ze in ieder geval iets te eten hadden die dag. Dat vond ik vanzelfsprekend om te doen, er was niemand die mij daartoe dwong. Ik denk dat de liefde die ik van mijn moeder kreeg een belangrijke basis was om dit te doen. Ik had telkens zoveel liefde in mijn hart, dat ik dat wel moest uitdelen!

Hoe kwam je in Nederland terecht?

Mijn tweelingbroer, nog een broer en ik gingen studeren in Nederland, want er woonde een oom van ons in Nederland. We studeerden in Nijmegen. Ik had een baan in Amsterdam en ben er uiteindelijk gaan wonen. Eerst werkte ik bij een bank. Dat was op zich leuk, ik had fijne collega's en een prima kans om werkervaring op te doen. Maar ik moest nog worden wie ik ben. Toen ik eenmaal de overstap had gemaakt naar sociaal werk, werd ik veel gelukkiger. Hou-

den van wat je doet is vrijheid, maar doen waarvan je houdt is geluk! Ik voel me gezegend en vereerd dat ik er voor anderen mag zijn.

Wat is je motivatie om betrokken te zijn bij de politiek?

Politiek houdt zich bezig met systeemverandering. Maar een politicus moet ook in contact staan met de leefwereld van mensen die onderdeel uitmaken van dat systeem.

Dienen in plaats van helpen

Zonder beide aspecten kun je geen gezonde verandering doorvoeren in de maatschappij. Ik denk dat uit de toeslagenaffaire wel is gebleken dat een systeem zonder menselijke maat heel schadelijk is. Het systeem maakt dat men systematisch weggijkt en bepaalde bevolkingsgroepen stigmatiseert. Terwijl het systeem door mensen gebouwd is en mensen dus ook kunnen bepalen hoe ze omgaan met het systeem. Daarom is het zo belangrijk om beleid te maken dat dicht bij de mensen staat.

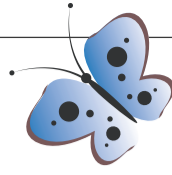
Hoe voorkomen we dat individuen vermorzeld worden door een allesoverheersend systeem?

Ik geloof in de kracht van de ontmoeting en vanuit die ontmoeting kan er verandering plaatsvinden. Alleen verandering door argumentatie is niet duurzaam, maar verandering door ontmoeting wel. Tegenwoordig is verbinding het toverwoord, terwijl ik verdieping belangrijker en minder oppervlakkig vind. Oprechte interesse in de ander, de tijd nemen voor elkaar, iets van jezelf weggeven van hoge kwaliteit, dat is verdieping voor mij.

Welke verandering heb je gezien bij de mensen die je mag dienen vanuit Diaconaal Centrum Oost?

Ik werk veel voor mensen zonder papieren. Het is voor ons moeilijk voorstelbaar, maar we moeten niet vergeten wat gebrek aan perspectief met mensen doet. Wij proberen iedereen die aanklopt bij Diaconaal Centrum Oost te ondersteunen en ze het gevoel te geven dat ze gehoord en gezien worden. We kwamen in contact met een dame die zo geïsoleerd was dat ze 20 jaar lang niet naar buiten is geweest. Maar ze heeft de stap gezet om weer naar buiten te gaan en andere mensen te ontmoeten. Ze is nu vrijwilliger bij ons centrum. Natuurlijk gaat de ontmoeting met anderen met vallen en opstaan. Maar de eerste stap is gezet!

De weg zelf ontdekken

Kinder- en tienerwerk in de Jeruzalemkerk

Els van Swol

'Onze gemeente is divers, bestaand uit studenten, buurtgenoten, kinderen, jonge gezinnen en ouderen.' Dat valt te lezen op de website van de Jeruzalemkerk in de Baarsjes. Femke Schuddebeurs is jeugdouderling in de Jeruzalemkerk, zelf veertiger, docent biologie aan de CSB in Amsterdam-Buitenveldert, getrouwd en moeder van drie tieners. 'Ik zit er zo'n beetje tussenin, tussen jong en oud', zegt ze.

Ze groeide op in een protestants-christelijk gezin in Dordrecht en kwam naar Amsterdam om te studeren. Daar heeft ze het geloof omarmd. 'Ik deed na mijn studententijd belijdenis in de Jeruzalemkerk en onze kinderen zijn er gedoopt. Ook thuis zijn we actief bezig met het geloof, vooral door samen muziek te maken en te zingen.'

Femke Schuddebeurs is jeugdouderling in de Jeruzalemkerk.

Pasen in de Jeruzalemkerk

In de Jeruzalemkerk wordt nagedacht over hoe kinderen en tieners deel uit kunnen maken van de gemeente. 'We hopen dat ze zelf de weg in het leven met God en Jezus zullen ontdekken en het is onze taak om hen daarin te begeleiden. In de periode voor Pasen, tijdens de veertigdagentijd gebruiken we een boekje van *Bijbel Basics*, materiaal van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap. We maken met elkaar een kijk-

tafel op weg naar Pasen. Met Palmpassen worden palmpassenstokken versierd en praten we met de kinderen over de symboliek: de rozijnen staan symbool voor de zilverlingen en het broodhaantje verwijst naar Petrus. De tieners doen met hun tienerclub mee aan de *PaasChallenge*.'

Meer verantwoordelijkheid

'Net zoals voor veel kerken is het voor

de Jeruzalemkerk een uitdaging om kinderen en tieners betrokken te houden bij de gemeente. Als kinderen de tienerleeftijd hebben bereikt, krijgen ze stukje bij beetje meer verantwoordelijkheid. Ze mogen lector zijn bij de schriftlezingen, meespelen of zingen in de Jeruzalemkerkband, meedoen met het *beamteam* of met de kindervendienst. Je moet niet wachten tot ze zeventien of achttien zijn en zich

niet meer bij de kerk thuis voelen. Je hoopt dat ze zelf de waarde van "naar de kerk gaan" en de betekenis van "samen gemeente zijn" inzien tussen alles wat ze trekt.'

Tijdens coronatijd werd er van alles gedaan om de kinderen en tieners (en de ouders!) niet uit het oog te verliezen. 'We hebben bijvoorbeeld online avonden voor ouders georganiseerd over geloofsopvoeding. Dat was fijn,

want er komen in de Jeruzalemkerk ook mensen uit de regio: van Haarlem tot Hoofddorp aan toe. Zo online met elkaar verbonden te zijn en te delen hoe we thuis het geloof vormgeven, is bijzonder.

Voelsprietten uit in de buurt

'Wat we ook in coronatijd hebben gedaan, is de kerk openzetten op doordeweekse dagen van 15.00 tot 17.00 uur. Kinderen uit de buurt komen dan even kijken en een praatje maken. We hebben het effect daarvan gezien tijdens Palmpassen vorig jaar, toen de kinderen ook meededen bij de kinderdienst. We zetten onze voelsprietten uit richting de buurt. We doen bijvoorbeeld nu samen met *Tearfund* een project: *Umoja*, kerk met beide benen in de buurt. Als we activiteiten organiseren, worden daar ook kinderen uit de buurt voor uitgenodigd.'

Femke zegt dat je aanjagers nodig hebt in je gemeente om het jeugdwerk vorm te geven. Je hebt verder vrijwilligers nodig die het belangrijk vinden om er energie in te steken en hun geloof te delen met kinderen en tieners. Daarom geeft ze de raad om het als gemeente low profile te doen en activiteiten uit te bouwen in samenspraak met de kinderen en jongeren. 'Werk samen met andere kerkelijke gemeenten uit de buurt. Daardoor is er in West nu een tienerclub voor twaalf- t/m vijftienjarigen ontstaan van meer dan twintig tieners uit diverse kerken. Supermooi dat we deze samenwerking hebben! Onze tieners vinden de club hierdoor nu veel leuker geworden.'

jeruzalem-kerk.nl

CHRISTELIJKE WAARDEN: OPOFFERING

Een wereld van liefde kost je wat

Aline van de Watering

Margrietha Reinders werd op 11-jarige leeftijd ondergebracht in een Nederlands pleeggezin. Haar ouders (ver)bleven als zendingswerkers in Indonesië om te werken aan hun idealen: de wereld tot een betere plek maken. Als pionier predikant in buitenstandswijk Betondorp werkt Reinders aan dezelfde idealen als haar ouders. Wegen waar het offer 'vanzelfsprekend' is.

'Voor mij is God een geestelijke energiebron. Een cognitief niet te begrijpen levensbeschouwelijk iets. Een oneindige hoeveelheid Licht en Liefde. Altijd en overal toegankelijk, voor ons mensen. Bijvoorbeeld op de Kalverstraat. In een drukke menigte van het menselijke, van consumenten bezeten van hebben en verleiding. Daar is het kerkje De Papegaai, waar je het Goddelijke vindt, de stilte of rust, waar je kunt zijn wie je bent. Waar een totaal andere manier van kijken heerst dan hoe de wereld zich aandient.

Er is veel spiritueel, of Goddelijk, in veel mensen. Ook in Betondorp, een volksbuurt waar je het mis-

Margrietha Reinders, pionier predikant in Betondorp.

schien niet meteen zou verwachten. Johan Cruyff - voorheen bewoner en dus held van Betondorp - kon bovennatuurlijk voetballen. Voetballen was Cruyffs roeping en die was voor hem vanzelfsprekend. Voor mijn ouders was het destijds vanzelfsprekend om te werken aan en voor hun idealen.

Ook als dat betekende dat zij een groot offer moesten brengen: mij en mijn zusje onderbrengen buiten hun eigen zorg. Ik respecteer hun keuze, maar ik zou er zelf nooit voor kiezen om mijn kinderen onder te dompelen in de eenzaamheid die ik er ervaren heb.

Het offer is een kernwaarde binnen het christendom. Jezus gaf zijn leven voor zijn idealen, voor het Koninkrijk van God. Een groot offer. Het werd Jezus, door volger en onderdrukker, aangewreven dat hij geen maatschappelijke strijd wilde leveren. Maar strijd paste niet binnen zijn idealen. Sterven was de enige weg. Als je een wereld wenst van gerechtigheid, barmhartigheid en liefde, dan kost dat je wat. Veel mensen die zo'n wereld wensen, stemmen misschien wel op Groen Links of op de Christen Unie, maar worden verder niet geraakt in hun comfortabele leven.

Zes jaar geleden maakte ik de keuze voor het pionier-predikantschap in buitenstandswijk Betondorp. Er was destijds ook een mogelijkheid om voor comfortabel te kiezen, met bestaanszekerheid en een goed pensioen. Dat was niet mijn keuze. De weg van Jezus volgen, is voor mij uit je comfortzone gaan. Daarvoor kiezen ging destijds - en gaat nog steeds - samen met mijn idealen. Regelmatig heb ik de ervaring dat *everything is walking completely in the soup*, maar het is mijn weg. In Betondorp bouwen we aan een lokale gemeen-

schap, met kwetsbare mensen die omkijken naar elkaar. Een gemeenschap die het verschil kan maken, die aanvaarding hoog in het vaandel heeft staan. Iedereen is welkom en vriendschap heerst. Maar het is een weg (geweest) van veel fouten, struikelen en vallen. Het is een erg eenzame weg, maar eenzaamheid is inherent aan mijn missie. Toch verlang ik naar steun, solidariteit en begaafdheid. Horen dat ik goed bezig ben, weten dat ik gezien word. Ik verlang naar bevestiging, want ik ben ook maar mens.

Het gaat om vragen als Wie is Jezus voor jou? en Wat betekent het om achter Jezus aan te gaan? Vaak heb ik het idee dat in de praktijk Jezus te radicaal is voor de kerk - een bastion van liturgie, prediking, gespreksgroepjes en idealen. Waar geïnvesteerd wordt in zekerheid boven onzekerheid. Het is mijn kerk en ik hou van de kerk, maar wil haar wel uitdagen om het evangelie te volgen. Ik heb op menig deur gebonkt: Kom naar buiten, het veld is wit om te oogsten.'

In deze nieuwe rubriek bevraagt Aline van de Watering een predikant of theoloog die betrokken is bij de Protestantse Kerk Amsterdam naar zijn of haar invulling van een christelijke waarde.

De stelling

In deze rubriek wordt een actuele stelling besproken. Heb je zelf een stelling die op deze plek besproken kan worden? Mail die dan naar redactie@protestantsamsterdam.nl

(On)veiligheid - ook in de kerk

Baukje Burggraaff

De stelling is deze keer ontleend aan de actuele discussie rond *The Voice*. Hoe zit het eigenlijk met de veiligheid binnen onze kerk? De Protestantse Kerk Amsterdam heeft voor haar kerkplekken een protocol ontwikkeld met een gedragscode. Ook zijn er twee vertrouwenspersonen op wie je een beroep kunt

doen in een onveilige situatie. Onveiligheid wordt vaak in verband gebracht met seksueel overschrijdend gedrag, maar kan ook ontstaan door andere ongewenste omgangsvormen. Denk aan pestgedrag, het gebruik van (verbaal) geweld of het schenden van vertrouwen. Onveiligheid schuilt in een klein hoekje! Maak het bespreekbaar. Kijk voor meer informatie op protestantsamsterdam.nl/veilige-kerk

Eddy Reefhuis

vertrouwenspersoon Protestantse Kerk Amsterdam

Acht tot tien keer per jaar meldt zich iemand

Sinds 2018 ben ik, samen met Hannie Kraan, vertrouwenspersoon binnen de Protestantse Kerk Amsterdam. Acht tot tien keer per jaar meldt zich iemand bij een van ons omdat hij of zij last heeft van het gedrag van iemand anders of van een groep anderen en niet in staat is om daar iets aan te doen. Vaak is het eerste probleem dat die ander(en) niet eens hebben gemerkt dat er iets niet goed is gegaan. Niet gezien en niet gehoord worden en daarom het gevoel hebben niet mee te kunnen doen, is het probleem dat we in de Protestantse Kerk Amsterdam het vaakst tegenkomen. Het belangrijkste voor een vertrouwenspersoon om te doen, is iemand zien en goed luisteren. De volgende stap is om samen te bedenken wat de betrokkene

kan doen. Verrassend vaak zijn een of twee gesprekken tussen betrokkenen al een hele stap vooruit, voor beide kanten.

Zo'n win-winsituatie is natuurlijk prachtig. Maar nog mooier zou het zijn als het niet zover komt, omdat mensen zich wel gehoord en gezien voelen. Een sfeer of cultuur waarin mensen zich durven uit te spreken is daarvoor van het grootste belang. Dat komt steeds terug in de actuele discussie over grensoverschrijdend gedrag. Op dat punt valt er in de Protestantse Kerk Amsterdam, stedelijk en in de wijken, nog wel het een en ander te verbeteren. In een kerkenraad, werkgroep, commissie, wijkgemeente of pioniersplek daarover met elkaar in gesprek gaan, is een goed begin. Vooral als je dat regelmatig herhaalt. Wil je advies of begeleiding? Onze gegevens vind je op protestantsamsterdam.nl

Petra Langeman

gemeentelid van een kerk van de Protestantse Kerk Amsterdam

Meerdere keren belde hij 's avonds laat

Het was ver voor coronatijd en tijdens de kerstlunch in de kerk gingen we in groepjes bij elkaar zitten om te praten. Er was een man die ik niet kende. Ik vertelde dat ik weduwe ben en alleen woon. Deze man is aan mijn telefoonnummer gekomen via een bekende. Hij vertelde dat hij van de kerk was en zij dacht: dat is wel vertrouwd. Meerdere keren belde hij 's avonds laat: met verschillende telefoons zodat ik zijn 06-nummer niet kon herkennen.

Hij zei dat hij van God op mij moest passen. Ik dacht: hij is in de war en ik ben het gesprek met hem aangegaan. Ik vroeg hem mij niet meer te bellen. 'Laten we elkaar alleen groeten in de kerk', zei ik.

Maar hij bleef bellen en hij vertelde dat hij mij een cadeautje wilde geven, wat hij daadwerkelijk deed, in de kerk. Ik heb er nog spijt van dat ik het heb aangenomen, ik heb het thuis pas uitgepakt. Het was een veel te duur en persoonlijk cadeau: een eau de toilette van wel vijftig euro. Dat heb ik hem daarna niet meer gezien. Er was toen nog geen vertrouwenspersoon. Anders was ik daar zeker naar toe gestapt. *Petra Langeman is een gefingeerde naam.*

Egbert de Vries

wethouder Verkeer en Vervoer, lid Oranjekerk

Ik heb nooit onveiligheid ervaren in de Oranjekerk

Vrij snel nadat ik in 1993 in Amsterdam in de Pijp kwam wonen, kwam ik in aanraking met de Oranjekerk. In die tijd bezochten kerkleden nog de nieuw ingekomenen. Ik luisterde geboeid naar hun verhalen over de Oranjekerk en bezocht deze gemeente. Ik voelde mij daar direct thuis. Ik ben als homo in de loop der jaren steeds actiever geworden in de LHBTI-beweging. In de Oranjekerk heb ik mij daarin altijd vrij gevoeld en nooit de ervaring gehad dat er slecht gesproken of gedacht werd over homoseksualiteit. Er waren diverse LHBTI-persoon actief in de Oranjekerk. Ik heb het gebracht tot diaken en voorzitter van de kerkenraad en nu ben ik weer een gewoon gemeen-

telid. In de Oranjekerk werd als snel overgegaan tot het zegenen van homoseksuele relaties en ook mijn man en ik zijn in deze kerk getrouwd.

Ik heb nooit onveiligheid ervaren in de Oranjekerk, maar vind het wel goed dat we daar als protestantse kerk steeds aandacht voor hebben. Op straat zijn mij wel eens vervelende zaken overkomen, zoals naroeppen, spugen en nastaren. In mijn werk als wethouder merk ik natuurlijk heel goed hoe de stad ervoor staat en dat er op veel gebieden nog hard gewerkt moet worden aan een tolerantere en veiligere stad, ook voor LHBTI-persoon. Overigens: ik ben als christen altijd actief geweest bij de PvdA, juist vanwege hun opkomen voor LHBTI-persoon - iets wat ik bij partijen als CDA en CU niet direct merk.

Ina Feitsma

contactpersoon Veilige Kerk van de Willem de Zwijgerkerk

Men weet mij te vinden in verschillende situaties

Sinds twee jaar ben ik contactpersoon Veilige Kerk van de Willem de Zwijgerkerk. Ik sta als zodanig vermeld in ons maandelijks kerkblad *Perspectief*. Het onderwerp is in de kerkenraad aan de orde geweest en staat voor de volgende vergadering opnieuw op de agenda. Voor alle mensen op cruciale punten zijn Verklaringen Omtrent het Gedrag (VOG's) aangevraagd en verstrekt. Het is inmiddels mijn ervaring dat men mij weet te vinden in verschillende situaties. Er zijn verschillende onveilige situaties in de kerk denkbaar: conflictsituaties tussen personen/groepen op basis van verschillen in visie en opvattingen, niet respectvol, denigrerend gedrag, onverenigbare karakters, slechte samenwerking, oneerlijkheden, uitsluiting en seksueel overschrijdend gedrag.

Het is mijn ervaring dat een onveilige situatie regelmatig is besproken met betrokkenen en ook dat iemand kritische feedback kreeg van derden op door hem/haar vertoond gedrag. Uiteraard is niet bekend hoeveel mensen hun mond houden in onveilige situaties en waarmee of met wie dit te maken heeft. Waar we nog meer aandacht aan kunnen geven, is het creëren van gelegenheden waarop het thema 'veilig' aangekaart wordt, ook binnen de verschillende groepen. Hierdoor kan duidelijker worden of en waarom mensen rond blijven lopen met vervelende ervaringen en wat zij nodig hebben om zich meer uit te spreken en aan de bel te trekken. Helaas is er in de kerken van de Protestantse Kerk Amsterdam momenteel te weinig menskracht om dit onderdeel onder de aandacht te blijven brengen. Misschien dat de Protestantse Kerk Amsterdam of de vertrouwenspersonen hierin een extra rol kunnen spelen.

'De vrouw van Pilatus'

Passie in de Waalse kerk

Hanna van Dorssen

In de *Matthäus Passion* klinkt haar stem, maar het is zo voorbij vertelt Henriette Feith. Die stem is van de vrouw van Pilatus. Ze waarschuwt haar man om Jezus niet uit te leveren en zo te voorkomen dat hij gekruisigd zal worden.

In de Bijbel is ze een vrouw zonder naam. In de Oosters-Orthodoxe kerk heet ze Claudia Procula en werd ze zelfs heilig verklaard. In een briefje aan haar man noemt ze Jezus een rechtvaardige. Ze lijkt beter dan wie ook te begrijpen wie hij is en daarvan probeert ze haar man te overtuigen. Maar Pilatus durft zijn nek niet uit te steken en levert Jezus over aan zijn belagers.

Een echte passie, maar anders en kleiner

Imme Dros

De passietijd is voor veel musici die gespecialiseerd zijn in de barok, een drukke tijd. Toen dat allemaal stil lag vanwege de pandemie, kwamen David van Ooijen en Henriette Feith op het idee een eigen passie op de planken te zetten. David bespeelt theorbe, een snaarinstrument uit de luitfamilie. Henriette is geschoold als klassiek zangeres. 'David en ik zochten naar iets origineels. Wel een echte passie, maar anders en kleiner van opzet. Een vriendin wees me op een verhaal van schrijfster Imme Dros met de titel *De vrouw van Pilatus*. Ik wist gelijk, dit is het. Alleen de titel intrigeert al, wat is haar verhaal? Het begin van haar monoloog sleept je gelijk mee.

Hij slaapt niet. Midden in de nacht ligt hij opeens zo stil dat ik er wakker van word. Dan weten we van elkaar dat we niet slapen, maar doen alsof. Dat is het ergste.

Zolang we hier gewoond hebben, was Pontius de enige bij wie ik mezelf kon zijn. De mensen om ons heen zijn beleefd genoeg, maar ze zien ons als bezetters, als vijanden. Ze doen alsof ze ons accepteren en wij doen of we het geloven. Maar we staan alleen.

Pontius en ik waren hier veel meer op elkaar aangewezen dan thuis in Rome. We waren altijd samen, we overlegden alles met elkaar. Nu kunnen we niet eens meer met elkaar praten. Het incident met die man uit Nazaret heeft alles veranderd.

Een incident noemt Pontius het. Ik noem het een schandaal. We kunnen elkaar niet overtuigen, we kunnen elkaar niet eens meer bereiken. Ik herken Pontius niet meer, we zijn vreemden voor elkaar.

'Ze vertelt niet alleen het passieverhaal, het gaat tegelijk over universele

Jeroen Zijlstra en Henriette Feith.

thema's. Ik zing aan het begin een liefdeslied van Monteverdi en aan het einde zingt Jeroen Zijlstra een lied over de totale verwijdering en vervreemding tussen geliefden.'

Dieuwertje Blok vertelt

'Dieuwertje Blok wekt de vrouw van Pilatus tot leven. Voor de muzikale invulling waren we in gesprek met Thijs Borsten, theatermaker en jazzpianist. Ik had al eerder met hem samengewerkt en ontdekte dat barok en jazz prima samen kunnen gaan. Thijs stelde voor om Jeroen Zijlstra erbij te betrekken, jazztrompettist en singer-songwriter. Zijn Nederlandstalige liederen en barokliederen van componisten als Monteverdi, Dowland, Purcell, Vivaldi en Strozzi zijn nu door het verhaal heen gewoven. We zingen en musiceren afzonderlijk, soms ook samen. Ik zing in het Latijn, Italiaans of Engels, zelfs in het Nederlands, al is dat laatste wel even wennen.'

Jeroen Zijlstra vult aan: 'Ik oefen voortgaand aan elke voorstelling op een duet uit de *Matthäus Passion*, 'So ist mein Jesus nun gefangen.' De altstem op trompet. Prachtig, maar nooit eerder gedaan (denken wij). Mijn versie klinkt iedere voorstelling net weer anders, ik ben gewoon geen klassieke trompettist.'

Barok en jazz

Barokmuziek is hem niet vreemd. 'Ik ben opgegroeid op het voormalige eiland Wieringen in de kop van Noord-Holland. Ons huis stond tegenover een romaanse kerk uit de 12e eeuw. Een

oeroude plek, de kerk stond leeg. De dominee van het eiland en een pas afgestuurde cantor-organist reden er op een dag samen langs en maakten een plan voor een oecumenisch centrum.

Wij zijn vreemden voor elkaar, vreemden in een vreemd land

Een plek om te experimenteren met nieuwe vormen voor vieringen met veel aandacht voor liturgie en ook theater. Ik werd als kind volstrekt buitenkerkelijk opgevoed maar die kerk en wat daar gebeurde had een grote aantrekkingskracht. Ik ging meedoen met de kindercantorij, daarna ging je naar het Museumkoor. Die naam was afgeleid van de Museumboerderij in Den Oever, het vissersdorp van het eiland waar de hele Nederlandse jazzscene optrad. Op het ene moment zong ik barok in de kerk, op het andere dompelde ik mij onder in de jazz. Ik ontdekte dat ik liedteksten kon schrijven voor de vieringen in de kerk, die de cantor-organist op muziek zette. Uiteindelijk ben ik jazztrompet in Amsterdam gaan studeren en heb mijn eigen band opgericht. Je moet mij geen pak noten voorleggen, ik denk in akkoorden,

schema's en improvisaties.' Henriette: 'Ik vind het een uitdaging om van het notenblad af te komen. Hoewel er ook in de barok wordt geïmproviseerd. Bij de barokliederen mag ik als zanger ook versieringen maken.'

Hartenkreet

Henriette: 'Wat ik een prachtig moment in het verhaal vind, is dat de vrouw zo graag haar man wil volgen in zijn berekening. Ze wil hun relatie, hun liefde niet opgeven. Ze bereikt een punt waarop ze zegt: *Ik voelde minachting voor hem*. Daarna probeert ze zich toch nog in hem te verplaatsen: *Ik zag mezelf tegenover de man uit Nazaret die niet wilde meewerken. Die niet zei dat hij de koning van de joden was, maar het ook niet ontkende*. Zo leeft ze zich in. Tot ze een grens in zichzelf bereikt. *Ik kan mezelf niet laten denken dat ik het vonnis uitspreek. En ik vraag me af, hoe kan Pontius nog geloven in zichzelf als rechter en hoe kan ik nog geloven in Pontius als mens?*

Dan zing ik *Proba me, Deus, et cito cor meum: interroga me, et cognosce se-*

mitas meas. Doorgrond mij God en ken mijn hart, peil mij, weet wat mij kwelt (Psalm 139:23). Een lied van Constantijn Huygens. Die psalmwoorden zouden haar hartenkreet kunnen zijn. Zij staat helemaal alleen in haar teleurstelling, niemand vraagt wat er in haar omgaat. Het is Latijn, haar taal. Haar hartenkreet zit ook in het lied van Jeroen dat vlak voor het slot klinkt:

*Alles wat op hoop lijkt, ligt aan scherven
Al mijn straten zijn met bloed besmeurd
Red mij, laat mij niet van wanhoop sterven
Alles wat ik vreesde, is gebeurd*

*Neem mij als je blijft weer in je armen
Haal mij uit het water, neem mij mee
Geef in liefdesnaam een vrede steken
Strek jouw hand uit, split de Rode Zee*

Haar laatste woorden zijn dezelfde als die in het begin:

We liggen samen in hetzelfde bed en doen alsof we slapen. Wij zijn vreemden voor elkaar, vreemden in een vreemd land.

De Vrouw van Pilatus, een muzikale vertelling. Met Dieuwertje Blok verteller, Henriette Feith sopraan, Regina Albanes theorbe, Jeroen Zijlstra zang en trompet, Thijs Borsten piano, Jasper Somsen contrabas. Regie: Kiki Jaski

Zaterdag 9 april, Michaëlskerk Oosterland, zininoosterland.nl
Donderdag 14 april, Waalse Kerk, Amsterdam, aanvang 20.00 uur, dewaalsekerk.nl
Zaterdag 16 april, Theater de Lieve Vrouw Amersfoort, delievevrouw.nl

devrouwvanpilatus.nl

'Voor vernieuwing moeten we durven loslaten'

Marleen Blootens nieuwe studentenpastor

Sinds enkele maanden is Marleen Blootens (39) studentenpredikant bij de VU. Ze volgt Riekje van Osnabrugge op die eind 2021 vrijwillig en vrolijk met vervroegd emeritaat is gegaan. Samen met een islamitische en een humanistische collega begeleidt Blootens namens de Protestantse Kerk Amsterdam jonge mensen bij hun levensvragen. 'Verbinding staat daarbij centraal.'

Janneke Donkerlo

Hoe bereiken jullie de studenten?

'Ik werk als dominee in een interlevensbeschouwelijk team bij NEWconnective, een platform voor studenten rond geloof en zingeving. Tijdens events gaan studenten met elkaar in gesprek aan de hand van thema's en levensvragen die ze aandragen of die actueel zijn. Behalve bij de events kunnen studenten tijdens de lunch bij ons aanschuiven. Ook beschikken we over een mobiele opklapwoonkamer, een zitje waar we studenten individueel kunnen ontmoeten. Ook zijn we actief op Instagram. Als dominee sta ik open voor gesprekken over God, maar ik heb geen missionaire opdracht. Centraal staat de verbinding met elkaar.'

Met welke levensvragen worstelen studenten?

Studenten zijn vaak zoekend, maar weten niet altijd wat hun levensvragen precies zijn. Dat hoort bij deze levensfase. Ik wil studenten graag helpen te verkennen in welke richting ze het kunnen zoeken. Dat doen we vooral in de vorm van de events, die zijn leidend. Een voorbeeld van een event was eind januari in de vorm van een speeddate in het kader van het aangaan van nieuwe contacten. Bij die speeddate stellen we vragen die net wat dieper gaan. De bijeenkomsten organiseren we als team. Ik heb weliswaar gekozen voor het christelijke perspectief op de werkelijkheid, maar sta ook open voor andere perspectieven.

Verbinding staat centraal

Hoe zie jij jouw rol?

Ik ben geen predikant in de traditionele zin van het woord. Hopelijk ervaren studenten dat ik toegankelijk ben voor al hun vragen, ook buiten de events om. Maar ik ben nadrukkelijk niet de studentendominee waar iedereen zijn studenten heen kan sturen.

Twintig jaar geleden was je zelf student aan de VU. Zie je verschillen?

In mijn tijd was de prestatiedruk veel lager. Ook was er meer geld, we hadden een beurs zodat er meer ruimte was om actief te zijn in het studentenleven. Ik was actief in de kerk, in verenigingen, in het studentenhuis; studie was daarvan slechts een onderdeel. Dat heeft mij gevormd. Studenten worstelen nu met een veel hogere prestatiedruk. Ze moeten sneller afstuderen dan in mijn tijd. Door corona hebben ze het gevoel dat ze hun studentenleven mislopen, ze doen het niet meer samen. Daar komt nog de druk bij om je

zelf te laten zien op sociale media. Dat is alles bij elkaar niet niks. Vorige week sprak ik iemand die een hele master online heeft gedaan. Colleges en werkgroepen online, alles alleen op haar kamertje. Ze miste erg de ontmoeting, de kameraadschap, het aangaan van vriendschappen en relaties. Gelukkig was deze student in staat op deze manier te studeren en had ze al veel van het studentenleven gezien, maar dat geldt niet voor iedereen.

Van huis uit ben je orthodox. Je werkt nu in een seculiere omgeving. Hoe ervaar je dat?

Toen ik zelf jaren geleden aan de VU theologie ging studeren, ben ik al uit de bubbel van mijn kerkelijke jeugd gestapt, maar die heeft me wel mede gevormd. De uitgesproken cultuur en de sterke groepsnormen, dat neem je altijd mee. Mijn islamitische collega, die uit een vergelijkbare context komt, begrijp ik daarom heel goed. In een reguliere omgeving ben ik me gek genoeg extra bewust van mijn christelijkheid. In een orthodox-christelijke context voel ik me juist meer seculier. Ik beweeg telkens naar de rand, ik kleur als het ware een beetje mee.

Levensvragen gaan gepaard met keuzes. Hoe maak je die?

Het afgelopen jaar heb ik een grote keuze gemaakt door te stoppen als gemeentepredikant in Rotterdam-Overschie. Daar heb ik met veel toewijding vier jaar gewerkt. Maar hoe verbonden ik me ook voelde met de gemeente, ik liep elke keer tegen mijn grenzen aan. Het was een hele lieve, vergrijsde wijkkerk maar toch was ik er niet op mijn plek. Iemand zei eens tegen me: 'Soms kan een baan goed bij jou passen als mens, maar is die toch niet goed voor je.' Zo was het bij mij ook: de vernieuwing moest heel erg van mij komen. Dat maakte het werk te solistisch, ik voelde me vaak eenzaam en uitgeput. Ik weet nu dat ik een dynamische omgeving nodig heb, en - met alle respect - dat is de kerk vaak niet. De keuze om weg te gaan heb ik gedaan op mijn innerlijke kompas, door naar mijn lichaam te luisteren. Dat was bepaald niet eenvoudig. Het wezenlijke van de kerk, dat je je met mensen verbindt, dat zit heel diep in mij. Ik moest mezelf 'ontwortelen'. Daarnaast had stoppen ook praktische consequenties. We moesten verhuizen want we woonden in een pastorie. We wilden niet allebei forensen, zodat een van ons altijd op fietsafstand van onze zoon Joep (3,5) zou zijn. Mijn man David heeft een baan in Delft, dus daar wonen we nu.

Hoe maakt kerkelijke vernieuwing deel uit van jouw nieuwe baan?

Ik heb een aanstelling van twintig uur per week. Twee dagen ben ik op de VU en af en toe ben ik een volle dag op het kerkelijk bureau. Mijn opdracht is om samen met de pioniers te ontdekken wat jonge mensen nodig hebben. Een kwestie van onderzoeken, inventariseren en evalueren. Ik ben geen pastoraal werker, maar als mensen willen

foto: Sandra Hane-man

Samen met een islamitische en een humanistische collega begeleidt Blootens namens de Protestantse Kerk Amsterdam jonge mensen bij hun levensvragen.

sparren over wat jongeren en studenten nodig hebben in deze stad, kom dan vooral langs.

Waar heeft de kerk volgens jou behoefte aan?

Vergrijzing van de kerk op zich zie ik niet zozeer als probleem, maar wel de

sterke neiging tot zelfbehoud. Het oudere kader (zestigsters en zeventigsters) vindt het vaak lastig om de erfenis uit handen te geven. We moeten durven loslaten en meer openstaan voor twintigers en dertigers. Jonge mensen hebben vooral behoefte aan ontmoeting. De zondagochtend is daarvoor niet

per se voor iedereen het geschikte moment. Wat jongeren nodig hebben, is gezien worden en ruimte krijgen. Ruimte om vragen te stellen, om zichzelf te worden. Op hun eigen manier. Daar kunnen ouderen op hun beurt vast ook veel van leren.

Annelies Jans (32) is de nieuwe predikant van de Keizersgrachtkerk. Hiervoor was ze predikant in Apeldoorn. De Keizersgrachtkerk is haar tweede gemeente.

'Ik was helemaal niet op zoek naar een nieuwe gemeente. Maar toen ik deze vacature voorbij zag komen, dacht ik: dit is het! De voorbereidingsgroepen die de diensten vorm geven, zijn uniek. Er is speelruimte in de liturgie. De muziek is een bron van inspiratie. Er is grote maatschappelijke betrokkenheid. Iedereen is waardevol, iedereen doet mee. Ja, hier moet ik zijn.'

Waar wil je je met hart en ziel voor inzetten?

'Wat ik het allerbelangrijkst vind, is dat mensen weten dat ze geliefd zijn. Of je nou de directeur bent van een groot bedrijf of de dakloze om de hoek. Dit mag overal doorklinken: in vieringen, persoonlijke gesprekken en diaconale activiteiten zoals de maandelijkse maaltijd. Er wordt van je gehouden. *No matter what*. Hoe bevrijdend is dat!'

Het predikantschap in de Keizersgrachtkerk voelt voor Annelies als een nieuw begin: een nieuwe gemeente, een nieuwe stad. Er is ongelooflijk veel nieuws te ontdekken. Annelies heeft er zin in.

Pasen, is dat ook opnieuw beginnen?

'Het paasverhaal, het verhaal van de opstanding, is hét verhaal van een nieuw begin. Het gaat over donker en licht. Over dat je in het donker niet alleen bent en dat je vastgehouden wordt. Maar ook over de beweging die je mag maken naar het licht. Opstaan, opnieuw beginnen, het leven vieren, ondanks alles. Dat geeft lucht en bevrijding. De Stille Week vind ik prachtig. Stille verhalen, muziek, rituelen. Kippenvel als de paaskaars binnengedragen wordt en je ziet hoe het licht van de kaars danst op de gezichten van de mensen: mensen in Gods licht gezet. Dat licht, die hoop, mogen we met ons meedragen de wereld in.'

Baukje Burggraaff

COLUMN

Het marktje

Margrietha Reinders
Buurtdominee in Betondorp

Reageren? Mail naar
redactie@protestantsamsterdam.nl

Sinds kort is er een marktje in Betondorp. Middenin de buurt staan op het plein een keer per week kraampjes met groente, vis, kaas en verse patat. Het vanouds wat kale plein is nu regelmatig een bron van levendige gezelligheid. Wandelers met hun hondje, dames achter hun rollator, moeders en vaders achter de kinderwagen of peuters op hun fietsje vinden elkaar tijdens het eten van een haring of het uitzoeken van een stuk oude kaas. Zo nu en dan staat er een draaiorgel dat met zijn vrolijke klanken mensen uitdaagt tot een dansje. De gemoedelijkheid van het kleine, menselijke, ongedwongen samenzijn brengt teweeg wat

veel ambtenaren en welzijnswerkers niet lukt: verbinding, gemeenschap, het doorbreken van eenzaamheid en het ondersteunen van mensen met een kleine beurs. Ook ouderen die niet mobiel zijn, kunnen nu om de hoek een boodschap doen. Tante Jo zit op een bankje met ome Jaap en Evert vertelt hen een mop. Hans drinkt koffie bij Bakker Ron en trakteert de kleine Soufian op een koekje.

Een nieuwkomer op de markt is Ibrahim. Hij heeft een prachtkraam met kruiden, noten, honingzoete dadels en overheerlijke olijven. Het is een feest om bij hem te komen buurten, want

met grootse gebaren biedt hij iedereen een handje van zijn koopwaar aan om te proeven. Soms trekt hij zich even terug en keert zijn kraam de rug toe. Dan gaat hij op zijn gebedsmat zitten om te midden van alle gezelligheid te bidden, heel rustig en geconcentreerd. Wat mensen ervan denken, deert hem niet.

Voor hem hoort God erbij, zomaar tussen de mensen en hun dagelijkse sores in. Het zou zomaar eens de God van Abraham, Isaak en Jakob kunnen zijn. Die houdt ook van echte ontmoetingen en doodgewone mensen.

Colofon

Kerk in Mokum maandblad
Maart 2022,
jaargang 13, nummer 3

Protestantse Kerk Amsterdam
Nieuwe Herengracht 18
1018 DP Amsterdam
Hoofdredactie:
Mirjam Nieboer
Eindredactie/agendakatern:
Baukje Burggraaff
Bureauredactie: Iris Stekelenburg,
abcredactie.nl

Contact:
redactie@protestantsamsterdam.nl
of 020 53 53 700

Ontvangt u Kerk in Mokum nog niet thuis? Een gratis abonnement opgeven (of opzeggen) doet u via abonnementen@protestantsamsterdam.nl of 020 53 53 700 (9.00 uur-17.00 uur). Eenmaal per jaar wordt u uitgenodigd een vrijwillige bijdrage te betalen. Rek.nr. NL68 RABO 0373 7414 80 t.n.v. Protestantse Gemeente te Amsterdam inz. Kerkblad.

Verschijningsfrequentie:
Kerk in Mokum verschijnt 9x per jaar.
Het volgende nummer komt uit in april 2022.

Vormgeving: Studio Edens, Amsterdam
Druk: Damen Drukkers - Werkendam

Protestants020

ProtestantseKerkAmsterdam

protestantsamsterdam.nl

protestantse kerk
amsterdam

Pleisterplaats voor de ziel